

Aanvullende maatregelen

Zonnepark Kleine Bergerweg, gemeente Roerdalen

Projectnummer: 203882
Datum: 10-9-2024
Projectleider: T. Rood
Opgesteld: L. Dijkhuis/J. Loeffen

Opdrachtgever: SP Development Europe B.V.
Contactpersoon: G. Overbeke

Functie burcht in de kop van de singel:

Dit betreft waarschijnlijk een kraamburcht. Burcht is significant gegroeid sinds de QS, van 3 naar 6 tot 7 pijpen. In het huidige ontwerp is er te weinig ruimte gelaten voor de das om ongehinderd gebruik te maken van de directe omgeving van de burcht.

In het ecologisch werkprotocol staan de volgende maatregelen beschreven. Deze dienen overgenomen te worden in het ontwerp om het plan doorgang te laten vinden.

Citaat ecologisch werkprotocol 13-09-2023: "Dassenburcht"

Rondom de bestaande burcht zijn werkzaamheden beperkt toegestaan. In de situatietekening (afbeelding 2) zijn buffers weergegeven van 20 en 50 meter rondom de dassenburcht waarbinnen voorwaarden gelden. Het ontwerp dient hiervoor aangepast te worden volgens de volgende punten.

Voorwaarden binnen een straal van 20 meter rondom de burcht:

- Er dient geen enkele aanpassing plaats te vinden:
 - Geen zonnepanelen plaatsen
 - Geen materiaal opslaan
 - Niet stempelen of heien
 - Niet dieper graven dan 50 cm
 - Niet met zware voertuigen (>3,5 ton) rijden
 - Maximaal toegestane bodemdruk van 0,4 bar
- Geen aanleg van een onderhoudspad

Voorwaarden binnen een straal van 50 meter rondom de burcht:

- Gedurende de kwetsbare voortplantingsperiode, zijnde van 1 december tot 1 juli, mag binnen 50 meter van de dichtstbijzijnde ingang van een burcht of bijburcht geen geluid harder dan 85 dB zijn, geen trillingen ondergronds als heien en niet dieper worden gegraven dan 50 cm.

Voorwaarden voor zone tussen de 20 en 50 meter van de burcht:

- Niet heien

- Funderingen alleen plaatsen tussen 1 juli tot 30 november, dat is buiten de voortplantingsperiode
- Het zonnepark is te allen tijde toegankelijk voor de das. Dit kan worden gedaan door het complete hekwerk minimaal 30 cm boven de grond te laten starten. Indien niet het gehele hekwerk hierop kan worden aangepast dient er om de 50 meter een toegang te worden gerealiseerd van 30 cm hoog en minimaal 30 cm breed. Binnen een straal van 50 meter bij de burcht dient de tussenafstand 20 meter te zijn.

“

<einde citaat>

Aanvullend op dit protocol worden de volgende punten nader toegelicht.

Kraamburcht

De volgende afwijking is geoorloofd om een betere toegankelijkheid te realiseren: De starthoogte van het hek is 20cm van de grond. Hiermee kan de das vrij kiezen waar deze het zonnepark betreedt. De das kan naar keuze zelf extra ruimte graven als dat nodig is.

Rondom de burcht, c.q. de begrenzing van de singel, dient binnen een straal van 20 meter vrij gehouden te worden van de werkzaamheden, derhalve: GEEN hek, en GEEN panelen (Afbeelding 2).

Bijburcht ten noorden Kleine Bergerweg

In het perceel te noorden van de Kleine Bergerweg ligt een bijburcht, van 2 à 3 pijpen. Deze is jaarlijks in gebruik (pers. communicatie Steven Jansen, 2024). De exacte locatie van de burcht is bevestigd door dhr. Jansen en op kaart weergegeven (Afbeelding 3). Om de functie van deze dassenburcht niet te schaden dient er binnen een straal van 20 meter rond de pijpen geen panelen geplaatst te worden. Het zelfde geldt voor eventueel hekwerk (Afbeelding 2).

Corridors

Vanaf de singel met kraamburcht dient een corridor voor de das te worden aangelegd richting het oosten (Afbeelding 2). Deze wordt aangesloten op de zichtlijn noord-zuid, die tevens functie dient te hebben als corridor. Zodoende blijft de burcht verbonden met de bijburcht ten noorden van de Kleine Bergerweg en de tweede hoofdburcht, met eventuele bijburchten ten zuiden van de Kleine Bergerweg.

Deze corridor dient aangesloten te worden op de te realiseren dassentunnel(s) onder de Grote Bergerweg door (Afbeelding 2).

Als mogelijk kan er worden gekozen voor een extra dassentunnel onder de Kleine Bergerweg door, op het kruispunt met de noord-zuid zichtlijn.

Foerageergebied: mogelijke maatregelen ten gunste van das

Maatregel: verbeteren habitat in bestaand leefgebied

Het verbeteren van habitat in bestaand leefgebied is één van de genoemde maatregelen uit het Kennisdocument Das (BIJ12, 2017) om negatieve effecten van de activiteiten te verkleinen en mogelijk te voorkomen.

Vuistregels voor vervangen leefgebied

Het kennisdocument das geeft vuistregels voor het aanbieden van oppervlakte vervangend leefgebied. Voor primair voedselgebied zoals vochtig grasland en bosjes kan de vuistregel van 120% worden aangehouden. Bij vervanging van delen die minder belangrijk zijn als voedselgebied (niet jaarrond gebruikt, zoals akkers, ruigte

en dergelijke) kan een geringer oppervlakte worden vervangen. Daarbij wordt een vuistregel van 50% aangehouden, mits op de vervangende oppervlakte een kwaliteitsverbetering plaatsvindt zodat dit gebied jaarrond kan worden gebruikt door das.

Doorgaans biedt vervangend leefgebied niet dezelfde eigenschappen als het oorspronkelijke leefgebied. Echter, bij dit plan is het leefgebied rond de burcht(en) niet optimaal doordat het niet bestaat uit bemest grasland maar akkers die niet jaarrond voedsel bieden.

Verbeteringsmaatregelen

De verbeteringsmaatregelen in dit plan bestaan uit:

- Groene inpassing lage ruigte stroken
- Patrijzenakker met keverbank en takkenril
- Dassenakker met gras-klaver mengsel
- Behoud bestaande bomenrij(en)
- Landschappelijke haag
- Aanwijzen van een groene zone met heesters
- Gradiënten in het veld behouden
- Toevoegen van faunatunnels

en zijn nader uitgewerkt in het Landschappelijke inpassingsplan.

Van belang is de genoemde verbeteringsmaatregelen tijdig en buiten de invloedssfeer van de activiteiten te realiseren. Dit wordt geborgd door de delen van het plangebied die worden ingericht als patrijzenakker en dassenakker, zo snel mogelijk te realiseren en te ontzien bij de uitvoering zodat de bodem niet wordt verstoord en dichtgereden.

Berekening

Aan de hand van de vuistregels uit het kennisdocument das en het schetsontwerp wordt berekend wat het functionele foerageergebied is van de das voor en na realisatie van het zonneveld.

Opgave:

Met herinrichting van het plangebied en ingebruikname van het zonneveld verandert de functie van deze voor dassen. In de huidige situatie is het plangebied geschikt als foerageergebied voor de das waarbij sprake is van secundair foerageergebied. Dit houdt in dat het minder belangrijk is als voedselgebied (niet jaarrond gebruikt, bestaande uit een akker). Dit houdt in dat het momenteel 50% functioneel is. In het plangebied wordt 11,8 hectare bedekt met panelen, waarvoor 5,9 hectare foerageergebied moet worden gecompenseerd.

Uitgangspunten:

Het totale oppervlakte van het plangebied is 20 ha

Grofweg is het aandeel dat bedekt wordt door een paneel 6,64 ha, alles onbedekt is 13,36 ha.

Van de 13,36 hectare onbedekt, vinden op circa 9 hectare verbeteringsmaatregelen plaats. Bij de berekening gaat het om het gedeelte van het plangebied dat bedekt is door zonnepanelen inclusief de (smalle) paden tussen de tafels. Brede groenstroken daargelaten. In onderstaande tabel is aangegeven hoe de verbeteringsmaatregelen plaatsvinden en wat de waarde van elk element is (Tabel 1. Kolom Oppervlakte in m²). In Afbeelding 2 is te zien waar de dassenakkers en patrijzenakkers exact komen, te herkennen aan de silhouetten van de dieren op kaart. Dit en andere elementen is nader uitgewerkt in het Landschappelijke Inpassingsplan (Eelerwoude, augustus 2024).

Functionaliteit bestaand leefgebied zijnde akker: 50%

Functionaliteit leefgebied ter plaatse van verbeteringsmaatregelen zoals dassenakker en patrijzenakker: 100% - 120% afhankelijk van het type element.

Om de functionaliteit aan bestaand foerageergebied te verbeteren van 50% (bestaand) naar 100% / 120% (toekomstig) (Tabel 1. Vuistregel), is een upgrade nodig van 50% - 70%. De oppervlakten van de verbeteringsmaatregelen tellen daardoor voor 50% - 70% mee (Tabel 1. Oppervlakte dat meetelt in m² en hectare).

Tabel 1. Oppervlakte verbeteringsmaatregelen

Type vervangend leefgebied	Oppervlakte in m ²	Vuistregel	Oppervlakte dat meetelt in m ²	Oppervlakte dat meetelt in hectare
Kruidenrijke grasland (langs de randen)	3.747	100%	1.873,50	
Dassenakker gras-klover (ex. paden)	Ca. 42.000	120%	29.400	
(Brede) Paden van gras	Min. 15.500	100%	7.750	
Patrijzenakker	16.416	120%	11.491,20	
Heestergroepen (struiken bosjes)	8.718	100%	4.359	
Gemengde haag	8.370	100%	4.185	
Poel	554	0%	0	
Totaal	95.305		59.059	5,9

Foerageergelegenheid onder panelen

Bij bovenstaande berekening is (nog) geen rekening gehouden met de geschiktheid van de grond onder de panelen om te foerageren. Daar is als vuistregel 50% functionaliteit aangehouden doordat er nog geen langlopende studies zijn die aantonen hoe het foerageergebied van dat zich onder de panelen ontwikkelt, al zijn eerste resultaten positief. Dassen blijken wel degelijk onder zonnepanelen te foerageren (Afbeelding 1). Dassen hebben een burcht aan de rand van het zonnenveld en hebben het aangrenzende zonnenveld direct in gebruik genomen.

Doordat bestaande functionaliteit van de akker 50% is en in de nieuwe situatie tevens een functionaliteit van 50% wordt aangehouden, blijft de functionaliteit van foerageergebied onder de panelen gelijk.

Afbeelding 1. Voorbeeld van een zonnenveld in Gelderland die direct na realisatie van het zonnenveld door das in gebruik is genomen.

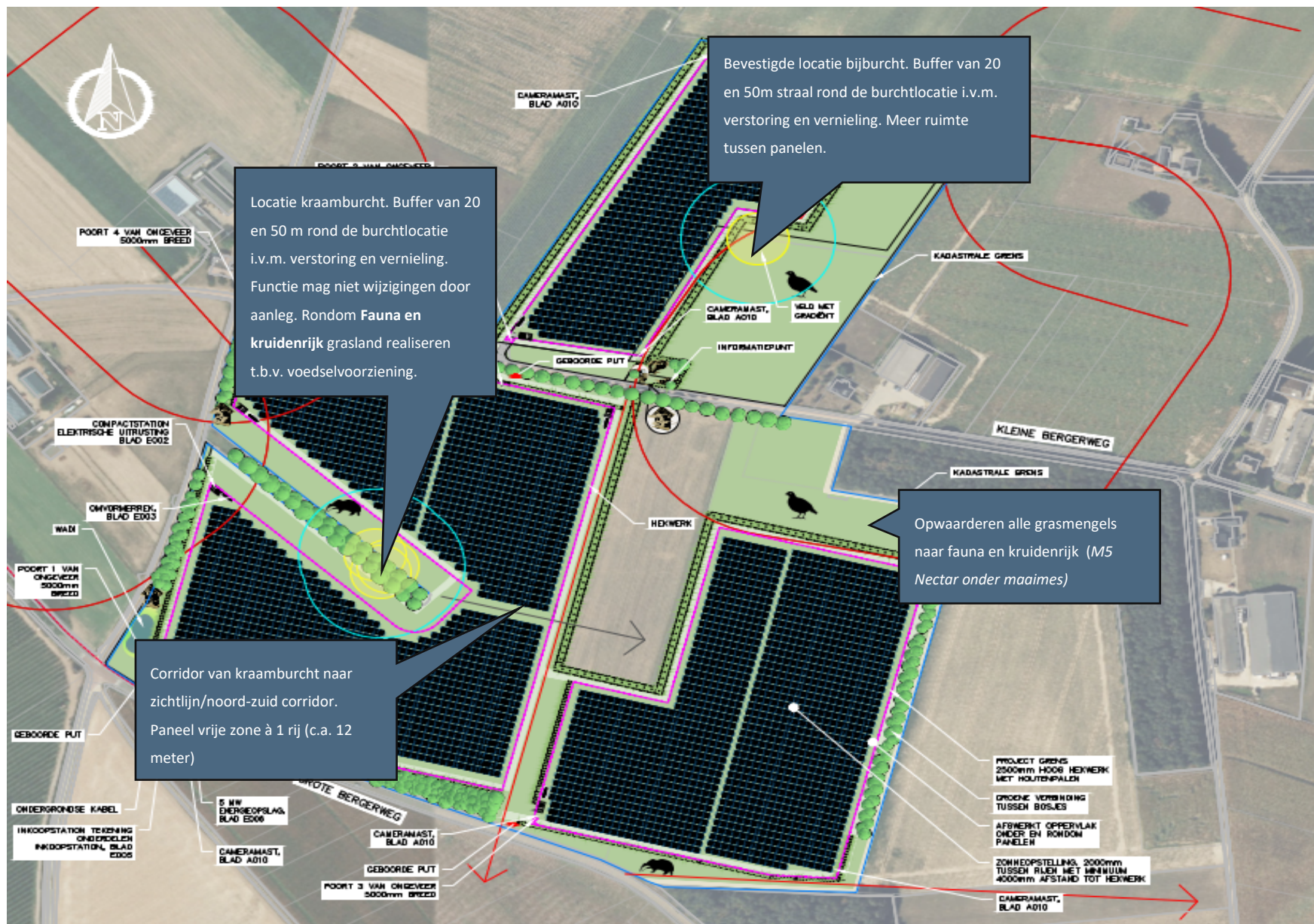
Conclusie: met de verbeteringsmaatregelen wordt 5,9 hectare aan vervangend leefgebied gerealiseerd. Hiermee wordt voldaan aan de vereiste 5,9 hectare die vanuit het Kennisdocument Das wordt geëist.

Hekwerken

Rond de kraambucht dient het hekwerk 30cm van het maaiveld gerealiseerd te worden, volgens hiervoor beschreven methoden. Langs de andere randen is dit ook gewenst maar kan ook iedere 50m een doorgang te laten van 30x50 cm zoals in het plan was opgenomen. De locatie van deze doorgangen dient dan bepaald te worden in overleg met een ecologisch deskundige en Steven Jansen. Hierbij is het van belang dat corridors niet beperkt worden in hun functie. Het plangebied dient te allen tijde toegankelijk te blijven voor de das.

Oehoe

De veldronde op 24 mei 2024 heeft extra aandacht besteed aan de oehoe, welke in de omgeving gezien/bekend zou zijn. Conform data uit de NDFF is op ruim 2 kilometer ten oosten van het plangebied oehoe roepend waargenomen (februari, 2022). Oehoes maken voor hun broedlocatie gebruik van richels van bergen of steengroeves, soms een oud nest van bijvoorbeeld een roofvogel. Incidenteel broeden ze op de grond. Bij het veldbezoek is gezocht naar sporen die erop wijzen dat er een (mogelijk) grondnest aanwezig is. Deze zijn niet aangetroffen. Het horst in de boom is van onvoldoende omvang om geschikt te zijn voor oehoe.

Afbeelding 2. Geadviseerde planwijzigingen ten behoeve van de das met extra fauna- en kruidenrijke buffers rond bestaande burchten en aanvullende corridor.

Afbeelding 3. Locaties dassenburchten, bijburchten (groene stip) en geadviseerde faunatunnel (oranje blokje links), om de situatie voor de das te verbeteren kan ervoor worden gekozen om op het gele blokje (rechts) een extra dassentunnel te realiseren.

Op weg naar 100% natuurinclusief ♦